

ባለብዙ ሕብረ ጎንደር!

ጎንደር ላይ የሚውለበለበት ሕብረ-ቀለማት ደስ ይላሉ፤ ልሙጡ ባንዴራም እንዴት ሊያምር እንደሚችል እያየን ነው፤ ሁሉም ነገር የሳምንታት ምናልባትም የወራት ዝግጅት እንደተደረገበት ያስታውቃል። በተጨማሪም፤ በሚገርም ሁኔታ፤ ኢ.ህ.አ.ዴ.ግ ጎንደር ውስጥ ሕልውናው እንዳከተመም እያስተዋልን ነው። የጎንደር ሕዝብ በሰላማዊ መንገድ ሰልፍ የማካሄድ ሕገ-መንግስታዊ መብቱን በጉልበቱም ቢሆን ማረጋገጡ ቅናት ፈጥሮብኛል፤ እዚህ መቐለ ላይም አንድ ቀን በነፃነት ሐሳባችንን እንዲህ በሰልፍ እንደምንገልጽ ተስፋ አለኝ። ከምንም በላይ ደግሞ ሰልፉ በሰላማዊ ሁኔታ መጠናቀቁ በጣም የሚያኮራ ነው፤

ያ እንዳለ ሆኖ አንዳንዶቹ መፈክሮች ግን ግራ የሚያጋቡና ጥያቄን የሚያጭሩ ናቸው፤

“ወልቃይት የጎንደር ነው”፤

ያዝ እንግዲህ! ወልቃይት መሬቱ መሆኑ ነው። የወልቃይት መሬት ባለቤት ወልቃይቱ ነው እንጂ እንዴት ብሎ ጎንደር ይሆናል የጋይት መሬት የጋይንቴው ነው፤ የጭልጋ መሬት ለጭልጌው ነው፤ የሰቆጣ መሬት ለሰቆጣ ሕዝብ ነው። የአሁኑ የጎንደር ሰልፍ ስለመሬቱ እንጂ ስለሕዝቡ አልመሰል አለኝ። ድሮውም ወልቃይቱ ወደ ጎንደር ሲሄድ ትግሬው ነበር የሚባለው፤ ሕዝቡን እንደአንድ ጎንደሬ ተቆጥሮ አያውቅም፤ ስላልሆነ፤ ሰልፉን የግዛት ተስፋፊነት ዝንባሌ ያለውም እንደሆነ ግልፅ ነው፤

“የትግራይ ወሰን ተከዜ ነው፤ ትግሬ እንጂ ትግራይ ተከዜ ተሻግሮ አያውቅም፤”

ሲጀምር፤ ትግራይ፤ ጎንደር፤ ጎጃም ወ.ዘ.ተ እራሳቸውን የቻሉ ሐገሮች ሆነው አያውቁም። ሐገር ባልሆኑበት ሁኔታ ደግሞ ድንበር ሊኖራቸው አይችልም። እርግጥ ነው ሸዋ ከአዲያም ሰገድ ጊዜ ጀምሮ

በቴዎድሮስ እስክትደፈር ድረስ ሐገር ለመሆን እንቅስቃሴ ላይ እንደነበረች ታሪክ መዝገቦታል። ቴዎድሮስ የጀመረው ሸዋን ወደኢትዮጵያ የማጠቃለል ሂደት አፄ የውሐንስ ጨርሰውታል። አፄ የውሐንስ ሚኒሊክ/ሸዋን ኢትዮጵያዊ ለማድረግ ብዙ ውጣ ውረድን አይተዋል። በመጨረሻም ሚኒሊክን አሳምነው፣ በርካታ ቀሳውስት (አባ ገብረስላሴ ከነዚህ አንዱና ዝነኛው ነበሩ) ልከው፣ ሐገሩን ንጉሱም ኢትዮጵያዊ አደረጉት። ከዚያ ውጪ አንዳቸውም (ጎንደምር፣ ትግራይም) ሐገር ለመሆን አስበው አያውቁም፣ በውል የተሰመረ ድንበርም ኑሯቸው አያውቅም። ወልቃይትና ፀገዴ አንዳንድ ጊዜ ከትግራይ ራሶች ስር (ለምሳሌ የቅርቦቹን ብናነሳ ራስ ሓጎስ፣ ራስ ወልደስላሴ ወ.ዘ.ተ እናገኛለን) ሲተዳደሩ ነበር፤ አልፎ አልፎም በጎንደር አስተዳዳሪዎች ሲተዳደር ነበር፤ እራሱን ችሎ በራሱ አስተዳዳሪዎች ሲተዳደር ነበር። ዋናውና ወሳኙ ነገር የሕዝቡ ማንነት፣ ቋንቋ፣ ስልጠና፣ ባህል ነው። መሬቱን ሰውም ትግርኛ ተናጋሪ፣ ትግራዊ በሆነበት ሁኔታ ቋንቋን መሰረት ያደረገ ፌደራሊዝም ወደ ትግራይ አካለለው። በአንድ ሐገር ውስጥ ያሉትና አብረው የኖሩት ጎንደርና ትግራይ ደንበሮቻቸው አንዴ ወደዚህ አንዴ ወደዚያ ሲልና በጊዜና በታሪክ ሲለዋወጥ ኖረ እንጂ ቋሚ ድንበር ኑሯቸው አያውቅም። ዘሮ ዘሮ ቅድም እንዳልኩት ወሳኙ ነገር የሕዝቡ ማንነት፣ ቋንቋ ነው፤ ወልቃይቱ፣ ፀገዴ፣ ፀለምቲ፣ ቃፍታ ከጥንት ጀምሮ ትግርኛ ተናጋሪ ትግራዊ እንደሆነ ባለ መፈክሮቹም ልባቸው ያውቀዋል።

ሲቀጥል፤ “ትግሬ እንጂ ትግራይ ተከዜ ተሻግሮ አያውቅም፤” ምን ማለት ይሆን? ተከዜ የተሻገረ ትግሬ ካለ ተከዜ የምትሻገር ትግራይም አለች ማለት ነው። አሁንም ጉዳዩ የሕዝብ ልዕልና ሳይሆን የመሬት፣ የተስፋፊነት አባዜ ነው። እነዚህ ሰዎች ተከዜን የሚሻገሩ ተጋሩ እንዳሉ ካመኑ እነሱ የሚኖሩበት ቦታስ ትግራይ ሊባል እንደሚችል እንዴት ጠፋቸው? ምክንያቱም ቋንቋ መሰረት ያደረገ ፌደራሊዝም መሰረት የሚያደርገው ቋንቋን፣ ማንነትን ነውና፤ ያ ባይሆንም በፖለቲካ መደብ የበለፀገ የዐፋር ምድር ደንከልምኮ ለብዙ ዘመናት ትግራይ ውስጥ ነበር፤ የትግራይ ድንበርም እስከ አለውሐ ምላሽ ነበር፤ የአበርገለ ምድርም ትግራይ ውስጥ ነበር። አሁን ገሚሱ ዐፋር ስር ነው፤ ገሚሱ አማራ ክልል ስር ነው፤ አጀንዳ ሆነው የማይነሱት ባሁን ሰዐት የብዙሐኑ ኗሪዎች ቋንቋና ባህል ትግራዊ ስላልሆነ ነው።

ሰልፉ በብዙ መልኩ ደስ የሚያሰኝም፣ አስተዛዛቢም ነው። “የቅማንት ሕዝብ፣ የአገው ሕዝብ ጉዳዩን እንዴት እያየው ይሆን?” ብዬ ሁሌ አስባለሁ። ሰልፉ ከዋናው ዐላማው በተጨማሪ የቅማንትና አገው ሕዝብ ጥያቄ ለማዳፈን እንደሆነ ሁሉም የሚገነዘበው ነው- በአንድ ድንጋይ ሁለተ ሶስት ወፍ ማለትም አይደል?

ሌላው ያስገረመኝ ነገር፤ ከ80 % በላይ መፈክሮች በእንግሊዝኛ የተፃፉ ነበሩ፤ ለምን ይሆን? መቸም ከDC ተዘጋጅተው የመጡ አይደሉም።

በተጨማሪ ደግሞ ሰልፈኛው እሩቅ ቦታ ያሉት፣ ገሚሱን እንድ እግራቸው ጉድጓድ ውስጥ የከተቱት የሀ.ወ.ሐ.ት ባለስልጣናት ስም እያነሳ ሲዘረገጥ አንድም የብአዴን አመራር ስሙ በክፉ አለመነሳቱ ነው።

የምንከታተለው ይሆናል።

ማጠቃለያየ፤

በጣም አስገራሚ ነው። የዲሞክራሲ፣ የመልካም አስተዳደር ጥያቄ አለኝ የሚል ሰው እንዴት አጠገቡ ያሉትን ለልማቱና መልካም አስተዳድር መጓደል ምክንያት የሆኑት ቀጥተኛ ተጠያቂዎች ላይ እንዲት እንዲህ ራራ?

“የህ.ወ.ሐ.ት የበላይነት ይቆም” የሚልም መፈክር ነበር። መፈክሩ ለዲሞክራሲ፣ ለፍትሕ ከተሰለፉት ይልቅ ከብአዴን ቢሮ በወጣት ሊጉ በኩል የወጣ መፈክር ይመስላል።

ጎንደር እንዲህ ስትቀወጥ አስተባባሪዎቹና ፋይናንሰሮቹ (እነ ገዱና ሌሎች የብአዴን ሰዎችና የተመረጡ ፅንፈኛ ዲያስፖራዎች) ስብሰባ ላይ እንደነበሩ ሰምተናል። የክልሉ የዲያስፖራ ፌስቲቫል መዝጊያም ስለነበረ በግላጭም በሰውርም ብዙ እንደተባለ እሙን ነው፤ ብአዴን ውስጥ ሶሳቱ አንጃዎች በሚያደርጉት ፍጭት ዲያስፖራው ራሱ ፋይናንስ ከሚያርገው ከፅንፈኛው ጎን መሰለፉ የሐይል ሚዛኑ ይቀይረው ይሆን? ፋሺዝምና ትምክሕት አራማጁ አንጃ አሸንፎ ይወጣ ይሆን? መቼም ይህንን በቅርበት

ድሮውም መንግስት ሕዝብን መፍራት አለበት እንጂ ሕዝብ መንግስትን መፍራት አልነበረበትም። አሁን የፍርሐት መጋረጃው የተቀደደ ይመስላል። ይህንን የሕዝብ ማዕበል ለበጎ እንጠቀምበት ይሆን ለጥፋት ግን ...ቀጥለን የምናየው ይሆናል።

ሕዝቡ እስከመጨረሻው በጨዋነቱ ገፍቶበት ሰልፉ በሰላማዊ መንገድ ከተጠናቀቀ በጣም የሚያኮራና የሚያስቀና እንደሆነ ደግሜ ልግለፅ።

ዘፅአት- ከመቐለ

